

Zakładanie zakładu leczniczego dla zwierząt. Część I

Andrzej Lisowski

Chcemy założyć własną firmę. Spędzieliśmy wiele czasu analizując wszystkie argumenty za i przeciw. Mamy rozpoznanie rynku, dobry i realistyczny biznesplan oraz zaplanowane źródła finansowania, a najbliższa rodzina akceptuje nasz pomysł. Powstaje pytanie, kto może być właścicielem zakładu leczniczego dla zwierząt?

Właścicielem zakładu leczniczego dla zwierząt nie musi być lekarz weterynarii. O tym, kto może być właścicielem, mówi art. 5. ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt:

- „1. Zakład leczniczy dla zwierząt może być utworzony i prowadzony przez osoby fizyczne, osoby prawne albo jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.
2. Kierownikiem zakładu leczniczego dla zwierząt, zwanym dalej „kierownikiem zakładu”, może być wyłącznie lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem art. 13.
3. Zakład leczniczy dla zwierząt utworzony i prowadzony przez osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, zajmującą się produkcją zwierząt może świadczyć usługi weterynaryjne wyłącznie dla zwierząt hodowlanych przez tę osobę lub jednostkę, jednak nie może wystawiać certyfikatów o stanie zdrowia tych zwierząt dla celów związanych z obrotem zwierzętami”.

Jednak lekarz weterynarii, który chce świadczyć usługi weterynaryjne w ramach zakładu leczniczego dla zwierząt lub chce być jego pracownikiem, **musi posiadać prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii**. Mówi o tym art. 1 ustęp 3 ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych.

Prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii przyznaje właściwa terytorialnie okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna (art. 2 ustęp 1 wymienionej ustawy). Aby takie prawo uzyskać, zainteresowany lekarz weterynarii składa okręgowej radzie lekarsko-weterynaryjnej, na terenie której zamierza wykonywać zawód, wniosek o przyznanie prawa wykonywania zawodu oraz przedstawia odpowiednie dokumenty stwierdzające spełnienie wymagań określonych w ustawie (art. 2d. (6) 1. wymienionej ustawy). Konkretnych informacji

na ten temat można zasięgnąć w okręgowej izbie lekarsko-weterynaryjnej.

Jeśli mamy już prawo wykonywania zawodu, to możemy przystąpić do realizacji naszych biznesowych zamierzeń.

Pierwsze pytanie brzmi, w **jakiej formie prawnej chcemy prowadzić nasz zakład leczniczy dla zwierząt**. Mamy do wyboru wiele możliwości. Przy wyborze formy prawnej działalności gospodarczej należy wziąć pod uwagę następujące czynniki: wysokość kapitału, jakim się dysponuje, rozmiar działalności, liczbę wspólników, kwestie odpowiedzialności majątkiem osobistym za zobowiązania, obciążenia podatkowe, możliwość nadzoru i kontroli itp. W **tabeli 1** przedstawiona jest krótka charakterystyka poszczególnych form prowadzenia działalności gospodarczej.

Indywidualna działalność gospodarcza

Forma ta przeznaczona jest dla osób, które zamierzają samodzielnie prowadzić działalność i podejmować wszelkie decyzje. Należy jednak pamiętać, że zorganizowanie kapitału potrzebnego do rozpoczęcia działalności, a także wszelkie ryzyko związane z późniejszą działalnością będzie spoczywało jedynie na przedsiębiorcy. Za zobowiązania wynikające z prowadzonej działalności będzie on ponosił odpowiedzialność osobistą całym swoim majątkiem.

Spółka cywilna

Forma ta przeznaczona jest do prowadzenia niewielkiej działalności gospodarczej. Spółka cywilna jest umową, kontraktem między wspólnikami. Przedsiębiorcą nie jest spółka cywilna jako taka, ale jej poszczególni wspólnicy. Za zobowiązania spółki odpowiadają wspólnicy, a nie spółka. Spółka cywilna nie posiada własnego majątku, jest tylko wspólny majątek wspólników (tzw. współwłasność łączna). Spółka powstaje z chwilą podpisania umowy. Przez umowę spółki cywilnej wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów. Wkładem wspólnika mogą być pieniądze, rzeczy lub świadczenie usług. Wszyscy wspólnicy, w braku odmiennego zastrzeżenia umownego, są uprawnieni do prowadzenia spraw i reprezentowania spółki. Za zobowiązania spółki każdy wspólnik odpowiada solidarnie

z pozostałymi wspólnikami całym swoim majątkiem. Odpowiedzialność solidarna oznacza, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych. Wszyscy wspólnicy spółki cywilnej uczestniczą na równi w zyskach i stratach spółki (art. 860–875 k.c.).

Spółka jawna

Handlowa spółka osobowa, która prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą, a nie jest inną spółką handlową. Powstaje z chwilą wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). Każdy wspólnik tej spółki odpowiada za jej zobowiązania całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Odpowiedzialność wspólników jest jednak subsydiarna w stosunku do spółki, co oznacza że egzekucja z majątku wspólnika może być prowadzona dopiero wówczas, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Odpowiedzialność wspólników spółki jawnej jest więc mniej rygorystyczna aniżeli wspólników spółki cywilnej. Wszyscy wspólnicy mają tu prawo reprezentowania spółki i prowadzenia jej spraw, chyba że umowa stanowi inaczej. Umowa nie może jednak wyłączyć wszystkich wspólników od prowadzenia spraw spółki i powierzyć ich prowadzenie osobom trzecim. Osobiste zaangażowanie w prowadzenie spraw spółki jest bowiem istotą spółek osobowych (art. 22–85 Kodeksu spółek handlowych – k.s.h.).

Spółka partnerska

Handlowa spółka osobowa przeznaczona jest wyłącznie dla osób fizycznych, wykonujących wolny zawód, m.in. adwokatów, aptekarzy, architektów, inżynierów budownictwa, biegłych rewidentów, brokerów ubezpieczeniowych, doradców podatkowych, księgowych, lekarzy, lekarzy weterynarii, radców prawnych, rzeczowników patentowych, rzeczoznawców majątkowych i tłumaczy przysięgłych. Spółka partnerska może być zawiązana w celu wykonywania więcej niż jednego wolnego zawodu. Powstaje ona z chwilą wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS. Partnerzy tej spółki samodzielnie prowadzą jej sprawy i reprezentują spółkę, mogą jednak powołać w tym celu zarząd. Partner spółki nie ponosi odpowiedzialności za jej zobowiązania powstałe w związku z wykonywaniem wolnego zawodu w spółce przez pozostałych partnerów. Każdy partner odpowiada więc tylko za własne działania związane z wykonywaniem wolnego zawodu. Co nie zmienia faktu, że odpowiedzialność ta cały

Tabela 1. Charakterystyka poszczególnych form prowadzenia działalności gospodarczej

Forma prowadzenia działalności gospodarczej	Wymagania formalne	Wymagania kapitałowe	Odpowiedzialność
PRZEDSIĘBIORSTWO JEDNOOSOBOWE	Należy zarejestrować swoją działalność w urzędzie miasta lub gminy. W przypadku prowadzenia tylko zakładu leczniczego dla zwierząt i wykonywaniu tylko usług weterynaryjnych należy zarejestrować zakład w okręgowej izbie lekarsko-weterynaryjnej.	Wynikają z rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstwa; nie ma określonego formalnie minimum niezbędnego do prowadzenia działalności.	Odpowiadasz całym swoim majątkiem. Odpowiedzialność rozciąga się również na współmałżonka, z wyłączeniem jego majątku odrębnego.
SPÓŁKI OSOBOWE			
SPÓŁKA CYWILNA Jest najprostszą formą prowadzenia działalności gospodarczej przez minimum dwóch przedsiębiorców.	Umowę spółki cywilnej należy sporządzić w formie pisemnej (nie jest wymagana forma aktu notarialnego). Spółka cywilna i jej wspólnicy nie podlegają wpisowi do rejestru; procedura rejestracji spółki cywilnej jest taka, jak w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej.	Powinny wynikać z rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstwa; nie ma formalnie określonego minimum niezbędnego do rozpoczęcia działalności.	Ty i twoi wspólnicy odpowiadacie w pełni za zobowiązania spółki zarówno majątkiem spółki, jak również majątkiem osobistym. Odpowiedzialność rozciąga się również na waszych współmałżonków, z wyłączeniem ich majątków odrębnych. Wasza odpowiedzialność jako wspólników wobec osób trzecich jest solidarna, tzn. każdy z was odpowiada wobec wierzycieli spółki całym swoim majątkiem. W stosunkach między sobą odpowiadacie zależnie od postanowień umowy spółki. Kiedy spółka cywilna, w której jesteście wspólnikiem, osiągnie przez dwa kolejne lata obroty przekraczające 800 000 euro rocznie, konieczne będzie zarejestrowanie jej jako spółki jawnej.
SPÓŁKA JAWNA Spółka jawna jest spółką handlową, która prowadzi działalność pod własną firmą (nazwą), a nie jest inną spółką handlową.	Ty i twoi wspólnicy powinniście sporządzić umowę spółki jawnej na piśmie pod rygorem nieważności. Spółka podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez sąd rejestrowy. Formularze niezbędne do złożenia wniosku do sądu rejestrowego można uzyskać w urzędach gmin i urzędach skarbowych.	Wynikają z rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstwa; nie ma formalnie określonego minimum niezbędnego do prowadzenia działalności.	Każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Odpowiedzialność wspólnika jest pomocnicza, co oznacza, że gdy egzekucja zobowiązania z majątku waszej spółki okaże się bezskuteczna, to wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku każdego ze wspólników. Odpowiedzialność was jako wspólników rozciąga się również na waszych współmałżonków, z wyłączeniem ich majątków odrębnych.
SPÓŁKA PARTNERSKA Spółką partnerską jest spółka osobowa, utworzona przez wspólników (partnerów) w celu wykonywania wolnego zawodu. Spółka może być zawiązana w celu wykonywania więcej niż jednego wolnego zawodu. Partnerami w spółce mogą być osoby uprawnione do wykonywania następujących zawodów: adwokata, aptekarza, architekta, biegłego rewidenta, brokera ubezpieczeniowego, doradcy podatkowego, księgowego, lekarza, lekarza stomatologa, lekarza weterynarii, notariusza, pielęgniarki, położnej, radcy prawnego, rzeczownika patentowego, rzeczoznawcy majątkowego i tłumacza przysięgłego.	Umowę spółki partnerskiej powinien sporządzić w formie aktu notarialnego. Spółkę musicie wpisać do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez sąd rejestrowy.	Wynikają z rzeczywistych potrzeb waszego przedsiębiorstwa; nie ma formalnie określonego minimum niezbędnego do prowadzenia działalności.	Każdy z partnerów nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem przez pozostałych partnerów wolnego zawodu w spółce. Dotyczy to również zobowiązań spółki, będących następstwem działań lub zaniechań osób zatrudnionych przez spółkę na podstawie umowy o pracę lub innego stosunku prawnego, które podlegały kierownictwu innego partnera przy świadczeniu usług związanych z przedmiotem działalności spółki. Umowa spółki może jednak przewidywać, że jeden albo większa liczba partnerów godzą się na ponoszenie odpowiedzialności, tak jak wspólnik spółki jawnej. Odpowiedzialność twoja i twoich wspólników rozciąga się również na waszych współmałżonków, z wyłączeniem ich majątków odrębnych.
SPÓŁKA KOMANDYTOWA Spółką komandytową jest spółka osobowa, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona. Ideą spółki jest finansowanie przez komandytariuszy działalności spółki prowadzonej przez komplementariuszy. Ty i twoi wspólnicy możecie wносить wkłady pieniężne, niepieniężne, ponadto komplementariusze mogą wносить świadczenie pracy lub usług.	Umowę spółki komandytowej należy sporządzić w formie aktu notarialnego. Spółka podlega wpisaniu do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez sąd rejestrowy.	Wynikają z rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstwa; nie ma formalnie określonego minimum niezbędnego do prowadzenia działalności.	Komplementariusze odpowiadają za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Komandytariusze odpowiadają do wysokości uzgodnionej dla każdego z nich w umowie spółki tzw. sumy komandytowej, z zasady odpowiadającej wysokości wniesionego wkładu. Odpowiedzialność twoja i twoich wspólników rozciąga się również na waszych współmałżonków, z wyłączeniem ich majątku odrębnego.

<p>SPÓŁKA KOMANDYTOWO-AKCYJNA Spółką komandytowo-akcyjną jest spółka osobowa mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a co najmniej jeden wspólnik jest akcjonariuszem.</p>	<p>Umowę spółki komandytowo-akcyjnej musicie sporządzić w formie aktu notarialnego. Spółka podlega wpisaniu do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez sąd rejestrowy.</p>	<p>Kapitał zakładowy spółki komandytowo – akcyjnej powinien wynosić co najmniej 50 000 zł.</p>	<p>Komplementariusze odpowiadają za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Odpowiedzialność twoja i twoich wspólników jako komplementariuszy rozciąga się również na waszych współmałżonków, z wyłączeniem ich majątku odrębnego. Akcjonariusze nie odpowiadają za zobowiązania spółki.</p>
---	--	--	--

SPÓŁKI KAPITAŁOWE

<p>SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może być utworzona przez jedną albo więcej osób w każdym celu prawnie dopuszczalnym, chyba że ustawa stanowi inaczej. Spółka ta nie może być zawiązana wyłącznie przez inną jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.</p>	<p>Umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością musicie sporządzić w formie aktu notarialnego. Spółka podlega wpisaniu do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez sąd rejestrowy.</p>	<p>Kapitał zakładowy spółki powinien wynosić co najmniej 50 000 zł, a wartość nominalna udziału nie może być niższa niż 500 zł. Wspólnicy mogą wносить do spółki wkłady pieniężne lub niepieniężne.</p>	<p>Wspólnicy są zobowiązani jedynie do świadczeń określonych w umowie spółki i nie odpowiadają za zobowiązania spółki.</p>
<p>SPÓŁKA AKCYJNA Zawiązać spółkę akcyjną może jedna albo więcej osób. Spółka akcyjna nie może być zawiązana wyłącznie przez jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.</p>	<p>Statut spółki akcyjnej musicie sporządzić w formie aktu notarialnego. Spółka podlega wpisaniu do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez sąd rejestrowy.</p>	<p>Kapitał zakładowy spółki powinien wynosić co najmniej 500 000 zł, a wartość nominalna udziału nie może być niższa niż 1 zł. Wspólnicy mogą wносить do spółki wkłady pieniężne lub niepieniężne.</p>	<p>Akcjonariusze są zobowiązani jedynie do świadczeń określonych w statucie i nie odpowiadają za zobowiązania spółki.</p>

czas ma subsydiarny charakter. Partnerzy mogą jednak postanowić w umowie spółki, że jeden albo większa liczba partnerów będzie odpowiadać tak jak wspólnik spółki jawnej. Za inne zobowiązania spółki, niezwiązane bezpośrednio z wykonywaniem wolnego zawodu, partnerzy odpowiadają solidarnie z pozostałymi partnerami i ze spółką (art. 86–101 k.s.h.).

Spółka komandytowa

Handlowa spółka osobowa, która powstaje z chwilą wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS. W spółce tej co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczeń (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika jest ograniczona (komandytariusz). Forma ta jest korzystna dla podmiotów zamierzających prowadzić działalność, prowadzić wszelkie sprawy i zarządzać spółką, lecz niedysponujących dostatecznym kapitałem, a także dla osób chcących zainwestować swój kapitał, ale z ograniczeniem ryzyka związanego z prowadzeniem spółki. Odpowiedzialność tych ostatnich wobec wierzycieli jest bowiem ograniczona kwotowo do wysokości określonej w umowie spółki, zwanej sumą komandytową. Sprawy spółki komandytowej prowadzą komplementariusze, jednak w sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności spółki, jak np. zbycie czy wydzierżawienie przedsiębiorstwa, muszą uzyskać zgodę komandytariuszy, którzy tym samym mają wpływ na istotne sprawy spółki. Komplementariusze

są także uprawnieni do reprezentowania spółki, zaś komandytariusze mogą reprezentować spółkę jedynie jako jej pełnomocnicy (art. 102–124 k.s.h.)

Spółka komandytowo-akcyjna

To ostatnia z handlowych spółek osobowych. Powstaje, tak jak spółka jawna, partnerska i komandytowa, z chwilą wpisu do rejestru. Minimalny kapitał zakładowy takiej spółki powinien wynosić 50 000 zł. Co najmniej jeden wspólnik jest tu komplementariuszem, a więc odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia, a co najmniej jeden wspólnik jest akcjonariuszem. Akcjonariusze nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania spółki. Podobnie jak w spółce komandytowej, sprawy spółki komandytowo-akcyjnej prowadzą komplementariusze, oni też ją reprezentują, akcjonariusze zaś mogą reprezentować spółkę jedynie jako pełnomocnicy. Prowadzenie spraw spółki może być jednak przekazane walnemu zgromadzeniu. W spółce tej może być także ustanowiona rada nadzorcza, która sprawuje nadzór nad działalnością spółki. Rada nadzorcza musi obowiązkowo być powołana, gdy liczba akcjonariuszy przekracza 25 osób (art. 125–128 k.s.h.).

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Handlowa spółka kapitałowa, posiadająca osobowość prawną, może być utworzona

przez jedną lub więcej osób w każdym prawnie dopuszczalnym celu. Podobnie jak inne osoby prawne, spółka ta uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisu do rejestru. Do założenia tej spółki niezbędny jest minimalny kapitał zakładowy w wysokości 50 000 zł. Kapitał zakładowy tej spółki dzieli się na udziały o minimalnej wartości nominalnej 50 zł, poniżej tej wartości udziały nie mogą być obejmowane. Wkłady do spółki z o.o. mogą przybrać formę wkładów pieniężnych lub aportów, a więc wkładów niepieniężnych. Przedmiotem wkładu nie może jednak być prawo niezbywalne (np. użytkowanie) ani też świadczenie pracy lub usług. Spółka z o.o. odpowiada swoim majątkiem za zobowiązania wobec wierzycieli, zwolnieni z tej odpowiedzialności są zaś jej wspólnicy. Organami spółki są:

- 1) zgromadzenie wspólników – podejmowanie uchwał,
- 2) zarząd – prowadzenie spraw i reprezentacja spółki,
- 3) rada nadzorcza lub komisja rewizyjna – stały nadzór nad działalnością spółki.

Obowiązek ustanowienia co najmniej jednego z tych organów ciąży na spółkach z o.o., w których kapitał zakładowy przewyższa kwotę 500 000 zł, a wspólników jest więcej niż 25. W przypadku gdy umowa spółki nie przewiduje ustanowienia żadnego z tych organów, wówczas prawo kontroli przysługuje każdemu wspólnikowi (art. 151–300 k.s.h.).

Spółka akcyjna

Handlowa spółka kapitałowa może być utworzona przez jedną lub więcej osób, nie może być jednak zawiązana wyłącznie przez jednoosobową spółkę z o.o. Minimalna wysokość kapitału zakładowego wynosi 500 000 zł, a minimalna wartość nominalna akcji 1 grosz. Obligatoryjnymi organami spółki akcyjnej są: walne zgromadzenie, zarząd i rada nadzorcza.

Organy te pełnią podobne funkcje jak w spółce z o.o. Spółka akcyjna, analogicznie jak spółka z o.o., odpowiada za zobowiązania wobec wierzycieli majątkiem spółki, zwolnieni zaś z tej odpowiedzialności są jej akcjonariusze. Spółki akcyjne obowiązane są utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% rocznego zysku, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego (art. 301–490 k.s.h.).

W przypadku prowadzenia zakładu leczniczego dla zwierząt najpopularniejsza jest oczywiście jednoosobowa działalność gospodarcza oraz spółka cywilna. Stosunkowo nową formą współpracy na polskim rynku usług wykonywanych przez ludzi wolnych zawodów, jest spółka partnerska. W przypadku prowadzenia działalności w szerszym zakresie (większy obrót, większa liczba współpracowników, zajmowanie się wieloma dziedzinami działalności gospodarczej, różne źródła kapitału dla naszej firmy) powinniśmy wziąć pod uwagę pozostałe spółki zarówno osobowe, jak i kapitałowe. Musimy jednak pamiętać, że wybierając inne niż indywidualna działalność gospodarcza oraz spółka cywilna, formy naszej działalności gospodarczej, należy się liczyć z bardziej skomplikowanymi formami prowadzenia dokumentacji księgowej (pełna księgowość) oraz procesem rejestracyjnym naszego podmiotu w Krajowym Sądzie Rejestrowym.

Przed podjęciem ostatecznej decyzji o formie prawnej prowadzenia naszego biznesu warto zapoznać się ze szczegółowymi wymaganiami formalnymi, prawnymi i księgowymi, jakie związane są z poszczególnymi formami prowadzenia działalności gospodarczej. W przypadku prowadzenia tylko usług sanitarno-weterynaryjnych w ramach zakładu leczniczego dla zwierząt (bo tylko tak wolno) w formie indywidualnej działalności gospodarczej lub spółki cywilnej wystarczy rejestracja w okręgowej izbie lekarsko-weterynaryjnej. W przypadku gdy w ramach zakładu leczniczego dla zwierząt zamierzamy prowadzić dodatkowo inne działalności, np. handel paszami dla zwierząt, akcesoriami, usługi pielęgnacyjne dla zwierząt itp., lub gdy zamierzamy prowadzić firmę w innej formie niż indywidualna działalność gospodarcza lub spółka cywilna musimy zarejestrować się

– w przypadku indywidualnej działalności gospodarczej lub spółki cywilnej – w ewidencji działalności gospodarczej urzędu miasta lub gminy, na terenie której zamierzamy prowadzić naszą działalność (informacje znajdziemy na stronach internetowych właściwego urzędu miasta lub gminy). W przypadku pozostałych spółek, jeżeli na taką formę prawną działalności się zdecydujemy, musimy dokonać rejestracji naszej firmy w **Krajowym Rejestrze Sądowym** (www.ms.gov.pl/krs/krs.shtml).

Kolejne pytanie, na które musimy sobie odpowiedzieć, to **jaki rodzaj zakładu leczniczego dla zwierząt** zamierzamy prowadzić. Sprawę tę precyzuje ustawa z 18 grudnia 2003 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt (Dz.U. z 27 stycznia 2004 r.). Art. 4. 1. wymienionej ustawy mówi, że „Zakładem leczniczym dla zwierząt: **1) gabinet weterynaryjny, 2) przychodnia weterynaryjna, 3) lecznica weterynaryjna, 4) klinika weterynaryjna, 5) weterynaryjne laboratorium diagnostyczne**”.

Z kolei art. 6. 1. tej ustawy mówi, że „Zakład leczniczy dla zwierząt posiada stałą siedzibę spełniającą warunki, o których mowa w art. 7–11, wyposażoną odpowiednio do zakresu świadczonych usług weterynaryjnych albo w przypadku weterynaryjnego laboratorium diagnostycznego – usług laboratoryjnych”.

W **tabeli 2** przedstawiono charakterystykę różnych rodzajów zakładów leczniczych dla zwierząt.

Przed rozpoczęciem działalności zakładu leczniczego dla zwierząt **musimy uzyskać wpis do ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt, którą prowadzi właściwa, ze względu na miejsce siedziby zakładu leczniczego dla zwierząt, okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna**. Podstawą podjęcia przez okręgową radę lekarsko-weterynaryjną uchwały w sprawie wpisu zakładu leczniczego dla zwierząt do ewidencji jest wniosek kierownika zakładu. Po złożeniu wniosku w biurze okręgowej izby lekarsko-weterynaryjnej nasz przyszły zakład odwiedzi komisja, która zweryfikuje dane zawarte we wniosku z wymogami formalnymi zawartymi w ustawie o zakładach leczniczych dla zwierząt oraz rozporządzeniach szczegółowych i jeżeli nie stwierdzi uchybień, to okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna podejmie uchwałę o wpisie zakładu leczniczego dla zwierząt do ewidencji. Wpis ten będzie niezbędny w dalszych pracach organizacyjnych, a także po to, abyśmy mogli dokonywać zakupu środków farmaceutycznych i materiałów medycznych w hurtowniach weterynaryjnych. W procesie rejestracji zakładu leczniczego dla zwierząt mają zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego (www.vetpol.org.pl).

Gdy lokal (budynek), w którym zamierzamy prowadzić zakład leczniczy dla zwierząt będzie przez nas adaptowany, przebudowywany, rozbudowywany lub gdy **następuje zmiana jego funkcji** (sytuacja ta jest najczęstsza) musimy spełnić wymogi określone w § 2. 1. wymienionego rozporządzenia mowi: „Przepisy rozporządzenia rozporządzeniu ministra infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie stosuje się przy projektowaniu i budowie, w tym także odbudowie, rozbudowie, nadbudowie, przebudowie oraz przy **zmianie sposobu użytkowania budynków oraz budowli nadziemnych i podziemnych** spełniających funkcje użytkowe budynków, a także do związanych z nimi urządzeń budowlanych, z zastrzeżeniem § 207 ust. 2”. Na wszelkie zmiany, jakie zamierzamy dokonać, musimy mieć projekty uzgodnione z Państwową Strażą Pożarną oraz Sanepidem. Nie musimy tego czynić, jeżeli poprzednio w tym lokalu (budynku) funkcjonował zakład leczniczy dla zwierząt i posiadamy stosowne dokumenty potwierdzające spełnienie tych wymogów. Warto przed decyzją o zorganizowaniu zakładu leczniczego dla zwierząt szczegółowo zapoznać się z przytoczonym rozporządzeniem, gdyż w myśl tego rozporządzenia **zakład leczniczy dla zwierząt jest budynkiem użyteczności publicznej i musi spełniać wymogi tego rozporządzenia**. Lokal lub budynek musi także spełniać wymogi określone w rozporządzeniu ministra spraw wewnętrznych i administracji z 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. nr 80, poz. 563).

Przy adaptacji lokalu na cele prowadzenia zakładu leczniczego dla zwierząt musimy wykonać badania i pomiary odbiorcze instalacji oraz urządzeń elektrycznych nowo instalowanych lub modernizowanych. Mają one potwierdzić ich przydatność i gotowość do eksploatacji w miejscu ich zainstalowania. W trakcie działania zakładu leczniczego dla zwierząt powinniśmy przeprowadzać okresowe badania eksploatacyjne instalacji elektrycznej, mające na celu sprawdzenie czy stan techniczny instalacji lub urządzeń elektrycznych w trakcie eksploatacji nie uległ pogorszeniu w stopniu stwarzającym zagrożenie dla ich dalszego, bezpiecznego użytkowania. Przyjmuje się, że takie badania powinno wykonywać się co 5 lat. Omawiając sprawy elektryczności nie zapominajmy o podpisaniu umowy z zakładem energetycznym na dostawę energii elektrycznej, wcześniej przeprowadzając analizę, jaką taryfę wybrać oraz pamiętając, że energia ta wykorzystywana jest na cele działalności gospodarczej.

Tabela 2. Charakterystyka rodzajów zakładów leczniczych dla zwierząt

Rodzaj zakładu	Infrastrukturalne wymogi ustawowe	Wymogi szczegółowe	Wymogi dla kierownika zakładu
Gabinet weterynaryjny	<ol style="list-style-type: none"> 1) pokój przyjęć z poczekalnią; 2) aparatura i sprzęt dostosowane do zakresu świadczonych usług weterynaryjnych; 3) sprzęt i urządzenia do przechowywania produktów leczniczych i wyrobów medycznych; 4) zaplecze sanitarne i socjalne. 	Rozporządzenie ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań dla gabinetów weterynaryjnych (Dz.U nr 194, poz. 1990).	Lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii.
Przychodnia weterynaryjna	<ol style="list-style-type: none"> 1) pokój przyjęć z poczekalnią; 2) sala zabiegowa; 3) aparatura i sprzęt dostosowane do zakresu świadczonych usług weterynaryjnych; 4) sprzęt i urządzenia do przechowywania produktów leczniczych i wyrobów medycznych; 5) zaplecze sanitarne i socjalne. 	Rozporządzenie ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań dla przychodni weterynaryjnych (Dz.U. nr 194, poz. 1991).	Lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii oraz co najmniej roczny staż pracy w zawodzie lekarza weterynarii.
Lecznica weterynaryjna	<ol style="list-style-type: none"> 1) pomieszczenie do stacjonarnego leczenia, obserwacji i izolacji zwierząt dostosowane do gatunków leczonych zwierząt; 2) pokój przyjęć z poczekalnią; 3) aparatura i sprzęt dostosowane do zakresu świadczonych usług weterynaryjnych; 4) sala zabiegowo-operacyjna; 5) sprzęt i urządzenia do przechowywania produktów leczniczych i wyrobów medycznych; 6) magazyn środków i sprzętu dezynfekcyjnego; 7) zaplecze sanitarne i socjalne; 8) lecznica weterynaryjna musi prowadzić serwis całodobowy; 9) lecznica musi prowadzić leczenie stacjonarne. 	Rozporządzenie ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań dla lecznic weterynaryjnych (Dz.U. nr 194, poz. 1992)	Lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii oraz co najmniej dwuletni staż pracy w zawodzie lekarza weterynarii.
Klinika weterynaryjna	<ol style="list-style-type: none"> 1) pomieszczenie do stacjonarnego leczenia, obserwacji i izolacji zwierząt dostosowane do gatunków leczonych zwierząt; 2) poczekalnie; 3) gabinety zabiegowe; 4) sala operacyjna; 5) magazyn produktów leczniczych i wyrobów medycznych; 6) magazyn środków i sprzętu dezynfekcyjnego; 7) aparatura i sprzęt dostosowane do zakresu świadczonych usług specjalistycznych; 8) aparatura i sprzęt diagnostyczny; 9) zaplecze sanitarne, socjalne i gospodarcze; 8) klinika weterynaryjna musi prowadzić serwis całodobowy. 9) klinika weterynaryjna musi prowadzić leczenie stacjonarne. 	Rozporządzenie ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań dla klinik weterynaryjnych (Dz.U. nr 194, poz. 1993).	Lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii oraz co najmniej pięcioletni staż pracy w zawodzie lekarza weterynarii.
Weterynaryjne laboratorium diagnostyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1) pokój przyjęć próbek do badań diagnostycznych; 2) sala laboratoryjna; 3) aparatura i sprzęt dostosowane do zakresu wykonywanych badań; 4) sprzęt i urządzenia do przechowywania używanych środków i materiałów; 5) zaplecze sanitarne i socjalne. 	Rozporządzenie ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań dla weterynaryjnych laboratoriów diagnostycznych (Dz.U. nr 194, poz. 1994).	Lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii oraz co najmniej pięcioletni staż pracy w zawodzie lekarza weterynarii.

Osobnym bardzo szerokim zagadnieniem jest sprawa używania aparatury rentgenowskiej i uruchomienia pracowni rentgenowskiej, a także używania izotopów promieniotwórczych w diagnostyce. Kwestię tę reguluje ustawa z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe wraz z późniejszymi zmianami. Szczegółowe wymagania zawarte są w rozporządzeniu Rady Ministrów z 3 grudnia 2002 r. w sprawie dokumentów wymaganych przy składaniu wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego albo przy zgłoszeniu wykonywania tej działalności oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów

z 12 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy ze źródłami promieniowania jonizującego. Bardziej szczegółowe informacje na ten temat możemy znaleźć na stronach Państwowej Agencji Atomistyki www.paa.gov.pl oraz na stronie www.vetpol.org.pl. W przypadku gdy w zakładzie leczniczym dla zwierząt będziemy używali butli z tlenem lub inne gazy, musimy spełnić wymogi określone w rozporządzeniu ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej z 23 grudnia 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji i magazynowaniu gazów, napełnianiu zbiorników gazami oraz używaniu i magazynowaniu karbidu.

W przypadku gdy zamierzamy od razu lub w przyszłości zatrudniać pracowników (tak jest najczęściej) musimy również spełniać wymogi Prawa pracy, a w szczególności wymogi bezpieczeństwa i higieny pracy. Szczegółowe wymogi zawarte są w rozporządzeniu ministra pracy i polityki socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy z 26 września 1997 r. (tekst jednolity z 28 sierpnia 2003 r. – Dz.U. nr 169, poz. 1650). Także przy zatrudnianiu pracowników musimy w naszych pracach organizacyjnych uwzględnić rozporządzenie ministra zdrowia z 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku

pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz.U. nr 81, poz. 716). Każdy, kto zatrudnia pracowników, powinien okresowo wykonać samoocenę swojej firmy pod kątem spełniania obowiązków prawnych związanych z zatrudnianiem pracowników. Taki formularz można znaleźć na stronie Państwowej Inspekcji Pracy <http://www.pip.gov.pl/html/pl/doc/07040042.pdf>. Podobny formularz dotyczący stosowania maszyn w zakładzie znajdziemy na stronie <http://www.pip.gov.pl/html/pl/doc/07040055.pdf>. Nie zapominajmy o tych sprawach. W przeciwnym razie w przypadku czy to wypadku przy pracy, czy sytuacji konfliktowej z pracownikiem możemy mieć bardzo duże problemy i ponieść bardzo dotkliwe konsekwencje.

Jeżeli w naszym zakładzie zamierzamy prowadzić tzw. leczenie stacjonarne zwierząt, musimy także pamiętać o ustawie z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu

ścieków. Jej znowelizowany art. 9. ust. 2. mówi, że: „Zabrania się wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych: pkt 6 ścieków zawierających chorobotwórcze drobnoustroje pochodzące z:

- a) obiektów, w których są leczeni chorzy na choroby zakaźne,
- b) stacji krwiodawstwa,
- c) **zakładów leczniczych dla zwierząt, w których zwierzęta są leczone stacjonarnie na choroby zakaźne,**
- d) laboratoriów prowadzących badania z materiałem zakaźnym pochodzącym od zwierząt”.

Abstrahując od wymienionego zakazu, musimy zawrzeć umowę ze stosownym podmiotem o dostawę wody i jeżeli jest instalacja kanalizacji komunalnej – o odbiór ścieków. W przypadku szamba jego wywóz zlecamy odpowiedniej firmie, która świadczy takie usługi.

Zakład leczniczy dla zwierząt podlega oznaczeniu. O zasadach oznaczania zakładów leczniczych dla zwierząt mówi

art. 6 ust. 3 ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt: „Zakłady lecznicze dla zwierząt podlegają oznaczeniu. Szczegółowe zasady oznaczania zakładów leczniczych dla zwierząt określa, w drodze uchwały, Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna, uwzględniając ich podział, o którym mowa w art. 4 ust. 1”. Przy ustalaniu oznaczenia naszego zakładu leczniczego dla zwierząt nie zapominajmy o księdze 1, dziale 3 Kodeksu cywilnego, w którym art. 43, od 1 do 6, mówi o przedsiębiorcach i ich oznaczeniach. Z kolei art. 43.2 § 1 mówi, że przedsiębiorca działa pod firmą, a art. 43.4 precyzuje: firmą osoby fizycznej jest jej imię i nazwisko, a § 1 art. 43.5. mówi, że firmą osoby prawnej jest jej nazwa.